

OECD *Multilingual Summaries*
Perspectives on Global Development 2014
Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: 10.1787/persp_glob_dev-2014-en

Perspektive globalnega razvoja 2014

Večanje produktivnosti za spopadanje z izzivom srednjega dohodka

Povzetek v slovenščini

Veliko držav s srednjim dohodkom ni na poti približevanja dohodkom OECD na prebivalca Močna rast v večini preteklega desetletja je v svetovnem gospodarstvu znatno povečala delež držav v razvoju. Toda, ali bo ta proces »preusmeritve bogastva« tem državam omogočil, da se bodo končno približale povprečni ravni dohodka na prebivalca v OECD? Po daljšem obdobju močnega napredka so se stopnje rasti v nekaterih gospodarstvih s srednjim dohodkom začele upočasnjevati. Ob sedanjih stopnjah rasti se več državam s srednjim dohodkom do leta 2050 ne bo uspelo približati povprečnim ravnem dohodka v OECD. Izziv zanje je še večji zaradi upočasnitve na Kitajskem, kjer je hitra rast do zdaj koristila njenim sosedom in dobaviteljem, zlasti izvoznikom naravnih virov.

Ključna je rast produktivnosti Med prehodom z gospodarstva z nizkim dohodkom se je produktivnost povečala s preusmeritvijo dela iz nižje produktivnih v bolj produktivne sektorje. Ta premik je lahko še naprej pomemben dejavnik tudi v državah s srednjim dohodkom, na primer v Indiji in Indoneziji. A ko se bo ta proces upočasnil, se bo treba vedno bolj osredotočati na povečanje produktivnosti znotraj sektorjev. Ta premik je očiten v splošni rasti produktivnosti v državah OECD. Očiten je tudi na Kitajskem, kjer se je produktivnost povečala v številnih proizvodnih sektorjih z izkoriščanjem svetovnega znanja prek tujih neposrednih naložb ter uvoza industrijskega blaga in sestavin.

A produktivnost se le počasi povečuje Za trajnostno konvergenco bi se morala rast produktivnosti povečati. V zadnjem desetletju je rast produktivnosti v številnih državah s srednjim dohodkom le neznatno prispevala h gospodarski rasti. Prav tako ni zadoščala za pomembnejše zmanjšanje zelo velike vrzeli glede na produktivnost naprednih držav. V Braziliji, Mehiki in Turčiji se je ta vrzel celo povečala. Nasprotno pa je Kitajska zabeležila impresivno rast produktivnosti: okrog 10-odstotno letno rast produktivnosti dela in več kot 7-odstotno rast skupne produktivnosti v proizvodnji in storitvah. Tudi Indija je v zadnjem desetletju doživela veliko povečanje skupne produktivnosti, čeprav je njen zaostanek za naprednimi gospodarstvi še precejšen.

Nekatera tradicionalna gonila rasti izgubljajo moč Izboljšanje produktivnosti je še zlasti pomembno v številnih državah s srednjim dohodkom, ki se ne morejo več zanašati na prednosti, ki so jih navadno uživala gospodarstva z nižjim dohodkom, ko so pridobila status držav s srednjim dohodkom. Te vključujejo nizke stroške dela in hitro rast, ki jo poganja razvoj izvoznih industrij, ki jih spodbujajo tuje naložbe. Poleg tega je postalo demografsko okolje v državah s srednjim dohodkom manj naklonjeno rasti. Dvig na status države s srednjim dohodkom pogosto pospešuje demografski prehod, pri katerem se umrljivost zmanjšuje hitreje kot rodnost in s tem povečuje število delovno zmožnih ljudi. Nekatere regije imajo še vedno možnost za uživanje te demografske dodatne koristi, predvsem v Južni Aziji in podsaharski Afriki. A druge se ta demografska korist zmanjšuje.

Gospodarstva s srednjim dohodkom lahko povečajo produktivnost:

- **z nenehno diverzifikacijo v sektorje z višjo dodano vrednostjo v kmetijstvu, industriji in storitvah** Diverzifikacija je zlasti pomembna v državah s srednjim dohodkom, v katerih se plače zvišujejo, pa tudi v tistih, ki imajo bogate naravne vire.
- **z inovativnostjo z uporabo svetovnega znanja in razvojem domačih zmogljivosti** Celo bolj razvite države s srednjim dohodkom imajo še vedno veliko možnosti za dohitevanje na področju tehnologije. Poleg boljšega povezovanja v svetovni trgovinski sistem in izkoriščanja tujega znanja s pomočjo trgovine, tujih neposrednih naložb in drugih sredstev, morajo države razviti tudi sposobnost za inovacije novih proizvodov in procesov, ki bolje ustrezajo njihovim potrebam, ter ustvariti lastne konkurenčne prednosti.
- **z reformiranjem proizvodnih in finančnih trgov ter trga dela in razvojem spretnosti** V številnih državah s srednjim dohodkom razvoj konkurenčnih, inovativnih podjetij pogosto ovira neustrezno regulativno okolje in pomanjkanje spretnosti.
- **s spodbujanjem konkurenčnih storitvenih sektorjev** Domač storitveni sektor lahko raste, da bi izpolnil zahteve vedno večjega deleža srednjega razreda. Tudi storitve lahko povečajo konkurenčnost proizvodnje in so vir izvoznega zaslužka.

Lahko tudi še naprej izkoriščajo »stara« gonila rasti:

- **premik dela iz nižje produktivnih v bolj produktivne sektorje** Številne države s srednjim dohodkom, vključno z Indijo, Indonezijo, Iranom in Malezijo, imajo še vedno možnost, da izkoristijo delavce v kmetijstvu, proizvodnji in storitvah ter napredujejo v produktivnejše sektorje.
- **da v celoti izkoristijo skupek dejavnikov, ki spodbujajo rast** Večina držav s srednjim dohodkom ima še vedno možnost za izboljšanje načina izkoriščanja dela in lahko še naprej kopiči človeški in fizični kapital. Tudi učinkovitost uporabe proizvodnih dejavnikov se lahko izboljša.

Lahko si prizadevajo širiti koristi rasti:

- **z zagotavljanjem enakih možnosti** V številnih državah s srednjim dohodkom je revščina še vedno zelo razširjena in/ali se je dohodkovna neenakost v zadnjem desetletju povečala. Razočaranje »srednjega razreda« nad življenjskim standardom in pomanjkanje besede pri odločanju je ustvarilo napetosti v nekaterih gospodarstvih s srednjim dohodkom. Teh družbenih izzivov se je treba lotiti z zagotavljanjem boljših javnih dobrin, izboljšanjem kakovosti življenja ljudi, zagotavljanjem več možnosti za zaposlitev in zagotovitev večje vloge v gospodarstvu.
- **z razvojem učinkovitih regionalnih politik v podporo pravičnejši rasti in zmanjšanju regionalnih razlik** Za to je potrebna opredelitev regionalnih konkurenčnih prednosti in prilagoditev javnih storitev lokalnim potrebam, s tem da imajo prednost goste naseljena revna območja.
- **s povečanjem energetske učinkovitosti in okoljske trajnosti** Diverzifikacija v energetsko manj intenzivne sektorje in sprejemanje energetske učinkovitih tehnologij bi zmanjšala občutljivost na nihanje cen energije in spremembe predpisov in prednosti. Poleg tega bi bilo treba več pozornosti posvetiti okoljski trajnosti pri pripravi uspešnih razvojnih strategij.

in lahko izboljšajo učinkovitost vlad

- **z razvojem večje zmogljivosti za oblikovanje in izvajanje načrtov** Boljše usposabljanje vladnih uslužbencev in boljša koordinacija med vladnimi ministrstvi je bistvena za zagotovitev učinkovitega načrtovanja in izvajanja. Pogumne spremembe strategij so lahko politično težke in drage, čeprav manj, kot če sprememb sploh ni. Učinkovite strategije komunikacije in prava časovna uskladitev ter vrstni red so bistveni za pridobitev podpore več deležnikov za izvajanje teh reform.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvlečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Na razpolago so brezplačno v spletni knjigarni OECD www.oecd.org/bookshop

Za več informacij se obrnite na Enoto OECD za pravice in prevode, Direktorat za javne zadeve in komunikacije na: rights@oecd.org ali prek faksa: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Obiščite našo spletno stran www.oecd.org/rights

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2014), *Perspectives on Global Development 2014: Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/persp_glob_dev-2014-en